

Social Work & Education

©SW&E. 2023

УДК [378:004.422.5:004.4]:005.336.2

DOI: 10.25128/2520-6230.23.4.11

Тетяна МОЧАН,

кандидат педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри теорії та
методики початкової освіти,
Мукачівський державний
університет, Мукачево, Україна;
tsybar1975@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9220-9861>

Статус статті:

Отримано: жовтень 11, 2023

1-ше рецензування: листопад 12, 2023

Прийнято: грудень 30, 2023

Мочан, Т. (2023). Проектна діяльність в освітньому процесі майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення на засадах компетентнісного підходу. *Social Work and Education*, Vol. 10, No. 4. pp. 566-574. DOI: 10.25128/2520-6230.23.4.11

ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ МАЙБУТНІХ ОПЕРАТОРІВ З ОБРОБКИ ІНФОРМАЦІЇ ТА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ

Анотація. У статті актуалізовано проблему проектної діяльності в освітньому процесі майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення на засадах компетентнісного підходу. Проаналізовано сучасні наукові підходи до трактування поняття «проектна діяльність». З'ясовано, що основною розвитку професійно (професійно-технічної) освіти в умовах євроінтеграції є підготовка мобільних, конкурентоспроможних кваліфікаційних робітників, готових до продуктивної професійної діяльності (за певною професією) та професійної реалізації й кар'єрного зростання впродовж життя. Підкреслено, що підготовленість майбутніх фахівців до перетворень у суспільстві, що зумовлено входженням у європейський освітній та світовий простір, зумовлюється належною педагогічною навчально-виховною діяльністю (мета, цілі, підходи, зміст, принципи, етапи, методи, форми, засоби, умови, компоненти, критерії) закладів освіти. Визначено, що проектна діяльність виступає дієвим методом освітнього процесу, що моделює професійну діяльність та зумовлює формування й розвиток професійної майстерності, творчих здібностей, специфічних навичок діяльності та дослідження. Визначено, що одним із шляхів привнесення й надбання кваліфікованих знань та навичок є створення сприятливих умов для розвитку кожного майбутнього фахівця, підвищення пізнавальної активності та інтелектуального потенціалу, ініціативи, індивідуальних здібностей, творчої та креативної діяльності на підсилення практичної підготовленості шляхом запровадження проектної діяльності в освітній процес на засадах компетентнісного підходу. Зроблено висновок, що цінність проектної діяльності проявляється у підвищенні позитивної мотивації, систематизації та інтеграції предметних знань й навичок, поглибленні ролі самоосвіти, самонавчання, саморозвитку; оволодінні навичками застосування теоретичних знань до практичного рішення конкретних завдань; поглибленні досягнення умінь самостійності конструювання власних знань та компетенцій, удосконалення особистісних здібностей; зумовлені набуття професійних компетентностей індивідуумами та підсиленні адаптації до професійної діяльності; розширенні надбань дослідницької діяльності та професійного досвіду.

Ключові слова: майбутні оператори з обробки інформації та програмного забезпечення; професійна (професійно-технічна) освіта; освітній процес; компетентнісний підхід; проектна діяльність.

ВСТУП

Законодавство України про професійну (професійно-технічну) освіту спрямоване на забезпечення оволодіння громадянами знаннями, уміннями і навичками в обраній ними галузі професійної діяльності, розвиток компетентності та професіоналізму, виховання загальної і професійної культури (*Закон України Про професійну (професійно-технічну) освіту*). Заклади професійної (професійно-технічної) освіти відповідно до соціально-економічних потреб держави здійснюють підготовку майбутніх фахівців за відповідними рівнями кваліфікації і складністю професій.

Основною розвитку професійно (професійно-технічної) освіти в умовах євроінтеграції є підготовка мобільних, конкурентоспроможних кваліфікаційних робітників, готових до продуктивної професійної діяльності (за певною професією), професійної реалізації та кар'єрного зростання впродовж життя. Освітній процес із огляду на Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань професійно-технічної освіти», Концепцію реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року, Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» цілеспрямований на створення та забезпечення умов підготовки, перепідготовки кваліфікаційних робітників із врахуванням їх інтересів й здібностей; впровадження прогресивних форм, методів й технологій навчання на розвиток професійних компетентностей та становлення особистості. У цьому контексті підготовка майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення закладами професійно (професійно-технічної) освіти зумовлена соціальними потребами на конкурентоспроможного й компетентнісного майбутнього фахівця. Це обумовлює удосконалення освітнього процесу майбутніх фахівців із формуванням загальної та професійної культури, гнучкого та системного мислення, майстерності та підготовленості до трудової діяльності, фахових компетенцій, належних професійних умінь й навичок на основі активізації проектної діяльності.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Теоретичні засади професійної підготовки майбутніх фахівців професійно (професійно-технічної) освіти є численними дослідженнями теоретиків і практиків – В. Аніщенко, В. Бойчук, Т. Вакалюк, А. Гуржій, С. Жуковський, М. Кадемія, О. Кіяшко, В. Манько, М. Мілохіна, С. Овчаров, Н. Падун, Я. Сікора, Т. Стойчик, М. Швецький та ін. Специфіка формування професійної компетентності майбутніх здобувачів освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти у процесі фахової підготовки представлена дослідженнями В. Аніщенко, М. Артюшина, М. Бирка, Т. Герлянд, Р. Гуревича, Н. Кулалаєва, Н. Ничкало, І. Ратинської, М. Шимановського та ін.

Аналізуючи проблему дослідження нині в освіті сформувалися такі підходи до означеного феномену. Так, у напрацюваннях науковців О. Онопрієнко, С. Мірошник проектну діяльність розглядають, як інструмент розвитку «творчості, самостійності, прагнення до ідеально-перспективного перетворення

світу» в контексті креативних дій і операцій (Онопрієнко, 2013; Мірошник, 2018). У цьому контексті Р. Горбатюк вбачає специфічну форму творчості майбутніх фахівців яка проявляється універсальним засобом розвитку їх особистості (Горбатюк, 2009). У наукових розвідках В. Аніщенко, М. Артюшиної, Т. Герлянд, Н. Кулалаєвої, М. Шимановського проектна діяльність простежується як цілеспрямоване оволодіння індивідуумами вміннями ефективного упровадження та реалізації проектної діяльності на інноваційних засадах (В. Аніщенко, М. Артюшина, Т. Герлянд, Н. Кулалаєва, М. Шимановський, 2018). Більшість дослідників (М. Кадемія, Р. Гуревич, Н. Ничкало, І. Ратинська) розглядають, проектну діяльність багатограним процесом на засвоєння здобувачами освіти способів й технік професійної діяльності, вироблення установок із демонструванням оригінальності та творчого підходу на професійному рівні.

У цьому аспекті ми поділяємо позиції дослідників, які вважають, що проектна діяльність виступає дієвим методом освітнього процесу, що моделює професійну діяльність та зумовлює формування й розвиток професійної майстерності, творчих здібностей, специфічних навичок діяльності та дослідження.

Метою статті є актуалізація проблеми проектної діяльності в освітньому процесі майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення на засадах компетентнісного підходу.

Завдання: розкрити основні аспекти проектної діяльності в освітньому процесі майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення; визначити аспекти задіяння проектної діяльності в освітньому процесі здобувачів освіти на засадах компетентнісного підходу.

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Для обґрунтування та аналізу дослідження проектної діяльності в освітньому процесі майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення на засадах компетентнісного підходу було проведено аналіз філософських, психологічних і педагогічних праць, нормативних документів, навчально-методичної літератури; задіяно теоретичні методи дослідження: порівняльно-педагогічний аналіз й синтез наукової літератури з метою дослідження стану проблеми. Із метою систематизації та узагальнення теоретичних положень підготовки майбутніх фахівців професійної (професійно-технічної) освіти було розглянуто та вивчено наукові дослідження в галузі педагогіки та психології.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

В умовах динамічних змін освіти, одним із альтернативних напрямів трансформації професійної (професійно-технічної) освіти є перехід від накопичення знань до становлення здобувача як інтелектуальної, творчої, професійної особистості, здатної на зростання особистісних якостей, активності й ініціатив, гармонійного надбання знань і навичок, професійних компетентностей, конкурентноспроможної мобільності з урахуванням адаптації до майбутньої діяльності та ринкових змін в суспільстві. За таких умов професійно (професійно-

технічна) освіта зорієнтована на потреби суспільства, ринкової економіки. У зв'язку з цим підготовленість майбутніх фахівців до перетворень у суспільстві, що зумовлено входженням у європейський освітній та світовий простір, зумовлюється належною педагогічною навчально-виховною діяльністю (мета, цілі, підходи, зміст, принципи, етапи, методи, форми, засоби, умови, компоненти, критерії) закладів освіти.

Одним із шляхів привнесення й надбання кваліфікованих знань і навичок є створення сприятливих умов для розвитку кожного майбутнього фахівця, підвищення пізнавальної активності та інтелектуального потенціалу, ініціативи, індивідуальних здібностей, творчої та креативної діяльності на підсилення практичної підготовленості шляхом упровадження проєктної діяльності в освітній процес на засадах компетентнісного підходу. У результаті проєктна діяльність виступає особливим типом діяльності спрямованим на системну інтеграцію теорії і практики освітньої діяльності, пошук та практичне дослідження конкретних завдань, вироблення навичок вирішення творчих проєктів із поглибленням й розширенням знань, умінь, навичок дослідницької діяльності.

На основі вивчення напрацювань В. Радкевич, О. Бородієнко, Л. Пуховської, О. Самойленко, О. Радкевич, Н. Базелюк, проєктна діяльність у системі професійної (професійно-технічної) освіти виступає поліфункціональним фактором розвитку творчої активності суб'єктів освіти (В. Радкевич, О. Бородієнко, Л. Пуховська, О. Самойленко, О. Радкевич, Н. Базелюк, 2020). Заслугує на увагу позиція дослідників, що проєктна діяльність спрямована на розвиток критичного мислення й пізнавальних якостей здобувачів освіти, формування проєктних компетентностей та умінь орієнтуватися в інформаційному просторі (Литвинюк, Когут, Кульматицька, 2014). Найчастіше в сучасних умовах проєктна діяльність розглядається як засіб удосконалення дослідницьких умінь майбутніх фахівців (Пекельна, Савченко, 2012). У рамках нашого дослідження О. Карабін розглядає проєктну діяльність, як «конструктивну і продуктивну діяльність особистості, спрямовану на розв'язання життєво-значущої проблеми, досягнення кінцевого результату в процесі цілепокладання, планування і здійснення проєкту. Вона належить до унікальних способів людської практики, пов'язаної із передбаченням майбутнього, створенням його ідеального образу, здійсненням та оцінкою наслідків реалізації задумів» (Карабін, 2018). На думку О. Косович проєктна діяльність проявляється раціональним поєднанням теоретичних знань і практичних умінь при пошуку шляхів, вирішенні складності та актуальності проблеми, структуруванні діяльності, конструюванні поетапності реалізації дослідження, апробації результатів діяльності (Косович, 2011). Зокрема Н. Ковшун характеризує проєктну діяльність як інтенсифікацію освітнього процесу, цілеспрямовану діяльність на створення, планування, конструювання практично спрямованого дослідження. У процесі якого майбутніми фахівцями посилюється осмислення діяльності через призму особистого відношення і оцінки результатів в кінцевому етапі дослідження (Ковшун, 2008). Поряд з цим Н. Ничкало наголошує на той факт, що проєктна діяльність визначається специфікою етапу освітньо-

професійної програми із цілепокладанням на основі систематизації, діагностики, вивчення, організації, проєктування завдань та закріплення засвоєних знань, умінь й навичок (Ничкало, 2014).

У нашому баченні проєктна діяльність в освітньому процесі майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення на засадах компетентнісного підходу зумовлена зростанням та активізацією зацікавленості процесу дослідження та як наслідок умотивоване оволодіння професійно-значущими знаннями й компетентностями із надбанням практичної підготовленості до професійної діяльності.

У сьогodнішніх реаліях удосконалення освітньої політики закладів професійної (професійно-технічної) освіти, проєктна діяльність, на нашу думку, активізує освітню діяльність майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення та виступає інструментом розвитку її талантів, розумових і комунікативних здібностей, стає дієвою формою збагачення інтелектуального, творчого, культурного потенціалу. Позитивним чинником у застосуванні проєктної діяльності на засадах компетентнісного підходу є те, що така діяльність виступає рушійним потенціалом удосконалення професійного досвіду, дослідницької діяльності, утворення особистісних здібностей та творчих якостей, надбання рівнів сформованості проєктних умінь й навичок на вирішення професійних завдань.

Варто зазначити важливість формування проєктних компетенцій на основі інтегративної, пізнавальної, комунікативної, навчальної, ціннісно-орієнтаційної та творчої діяльності, що синтезує розвиток:

– пізнавальної мотивації, прагнення до продуктивної реалізації проєктної проблеми, дослідницьких навичок, комунікативних здібностей, критичного мислення, колективного оцінювання, етичного міжособистісного спілкування, соціального досвіду практичної діяльності;

– індивідуальних інтелектуальних якостей, ініціативності, професійної самостійкості, значущих загальнолюдських цінностей, власної креативної діяльності, компетентностей, потенціалу внутрішньої потреби самоактуалізації, самоосвіти та самоорганізації;

– особистісного досвіду отримання теоретичних знань до вирішення й привнесення конкретних проєктних рішень (планування, пошук, вивчення, дослідження, конструювання, організація, упровадження, апробація, рефлексія, реалізація);

– особистісних якостей співпраці в колектив (дослідницьких, пошукових, організаційних, творчих характеристик), компетенцій узагальненого колективного рішення й почуття командної відповідальності.

Поряд з цим, проєктна діяльність включає упровадження послідовності виконання завдань й характеризується правилами та етапами роботи: виділення проблеми дослідження, виокремлення мети та завдань, формулювання цілей, розроблення пріоритетів і переваг на досягнення результатів, обговорення процесу діяльності, побудова стратегії розвитку проєкту, генерування ідей, розподіл обов'язків та завдань (індивідуальних, групових), складання плану, розроблення пріоритетів і переваг на досягнення результатів, встановлення

партнерських правил взаємодії, спільне прийняття рішень та запровадження раціональних й прийнятних підходів до виконання визначених завдань, пошук інформації та творчих рішень, аналіз і узагальнення фактів та вихідних даних, обговорення методів засобів і технологій роботи, визначення необхідних ресурсів, підготовка теоретичних основ проблематики дослідження, збирання та опрацювання інформації, аналіз та обробка матеріалів, моніторинг та оцінка проміжних та основних результатів, визначення шляхів подолання проміжних проблеми, колективне обговорення й корекція отриманих прикінцевих результатів, апробація, підготовка до презентації та захисту проєкту, рефлексія, формулювання висновків.

Ураховуючи багатогранність проєктної діяльності зазначимо, що проєктна діяльність в освітньому процесі майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення на засадах компетентнісного підходу стає дієвою формою інтенсифікації освітнього процесу, яка активізує реалізацію освітніх педагогічних завдань та гнучко спрямовує педагогічні підходи й принципи на ефективну реалізацію освітніх завдань і функцій. Цінність проєктної діяльності проявляється у підвищенні позитивної мотивації, систематизації та інтеграції предметних знань й навичок, поглибленні ролі самоосвіти, самонавчання, саморозвитку; оволодінні навичками застосування теоретичних знань до практичного рішення конкретних завдань; поглибленні досягнення умінь самостійності конструювання власних знань та компетенцій, удосконалення особистісних здібностей; зумовлені набуття професійних компетентностей індивідуумами та підсиленні адаптації до професійної діяльності; розширенні надбань дослідницької діяльності та професійного досвіду.

ВИСНОВКИ ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Професійна (професійно-технічна) підготовка майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення зорієнтована на соціального замовлення компетентних кваліфікованих робітників. Вважаємо, що застосування проєктної діяльності в освітньому процесі майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення на засадах компетентнісного підходу зумовлена важливістю підвищення рівня якості освіти та підготовленості майбутніх фахівців із новим критичним типом мислення, сформованістю теоретичної та практичної готовності до виконання практичних завдань, здатністю демонструвати проєктну культуру та професійну майстерність, надбанням вирішувати соціальні та професійно значимі поставлені завдання майбутньої діяльності. Доречно зазначити, що проєктна діяльність здобувачів освіти має бути максимально пов'язаною до практичних професійних завдань та слугувати засобом адаптації майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення на засадах компетентнісного підходу до самостійної діяльності. Причому відзначимо обов'язковість спрямування такої діяльності на посилення пізнавального та творчого розвитку, індивідуалізації та диференціації навчання, зміцнення особистісних здібностей, самостійності конструювання власних компетенцій, набуття професійних компетентностей та розширення надбань професійної дослідницької діяльності та майстерності.

Розгортання подальших наукових досліджень у проблемному полі підготовки майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення вбачаємо в проблемах вивчення особливостей інноваційного розвитку майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення у процесі фахової підготовки на різних етапах професійного становлення, а також, упровадження цифрових технологій у підготовку здобувачів освіти в закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

ЛІТЕРАТУРА

Аніщенко В. М., Артюшина М. В., Герлянд Т. М., Кулалаєва Н. В., Шимановський М. М. (2018). Проектна діяльність учнів професійно-технічних навчальних закладів: тренінг-курс: навч. посібник / за заг. ред. Н. В. Кулалаєвої. Житомир: «Полісся». 180 с.

Горбатюк, Р. (2009). Формування проектної діяльності майбутніх інженерів-педагогів комп'ютерного профілю. *Збірник наукових праць «Педагогічні науки»*, 2009. Т. 1, № 52. С. 433–439.

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань професійно-технічної освіти» (11 вересня 2003 року, № 1158-IV із внесеними змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1158-15/#Text> (дата звернення: 05.11.2023).

Закон України Про професійну (професійно-технічну) освіту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 09.11.2023).

Карабін, О. Й. (2018). Проектна діяльність майбутніх фахівців в контексті модернізації освіти. *Збірник наукових праць «Педагогічні науки»*. Херсон. № 83, т. 2, С. 131–135.

Ковшун, Н. Е. (2008). Аналіз та планування проєктів: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури. 344 с.

Концепція реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року (Кабінет міністрів України розпорядження від 12 червня 2019 р. № 419-р Київ). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2019-%D1%80#Text> (дата звернення: 10.11.2023).

Косович, О. В. (2011). Проектна діяльність як одна з форм інноваційних методичних технологій навчання. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія «Педагогіка, соціальна робота». Вип. 22. С. 76–78.

Литвинюк, Г. І., Когут, О. І., Кульматицька, О. Р. (2014). Проектна діяльність в освітньому середовищі. Тернополь : Навчальна книга-Богдан. 128 с.

Мірошник, С. І. (2023). Теоретичні основи навчальної проектної діяльності учнів. URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=2383 (дата звернення 11.11.2023).

Ничкало, Н. Г. (2014). Розвиток професійної освіти в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів: монографія. Київ : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова. 125 с.

Онопрієнко О. В. Проектна діяльність у початковій школі: методичний посібник. Київ : ТОВ «СІТПРІНТ», 2013. 83 с.

Пекельна, В. С., Савченко, Л. О. (2012). Застосування проектної діяльності в практиці вищої педагогічної школи. Проектна діяльність у технологічній освіті: монографія. Кривий Ріг : СПД Залозний В. В., С. 30–48.

Радкевич, В. О., Бородієнко, О. В., Пуховська, Л. П., Самойленко, О. А., Радкевич, О. П., Базелюк, Н. В. (2020). Проектна діяльність у системі професійної (професійно-технічної) освіти: практичний посібник. Житомир : «Полісся». 236 с.

O'Malley, J., Chamot, A. (1999). *Learning Strategies in Second Language Acquisition*. Cambridge: Cambridge University Press. 207 p.

PROJECT ACTIVITY IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF FUTURE INFORMATION PROCESSING AND SOFTWARE OPERATORS ON THE BASIS OF THE COMPETENCE APPROACH

Tetyana MOCHAN, candidate of pedagogical sciences, associate professor, associate professor of the department of theory and methodology of primary education, Mukachevo state university, Mukachevo, Ukraine; tsybar1975@gmail.com

Abstract. *The article actualizes the problem of project activity in the educational process of future information processing operators and software on the basis of a competent approach. Modern scientific approaches to the interpretation of the concept of «pro-activity» are analyzed. It has been found that the main development of professional (vocational-technical) education in European integration is the preparation of mobile, competitive qualification workers, ready for productive professional activity (in a particular profession) and professional realization and career growth throughout life. It is emphasized that the preparedness of future specialists for transformations in society, which is caused by entry into the European educational and world space, is determined by proper pedagogical educational activities (purpose, goals, approaches, content, principles, stages, methods, forms, means, conditions, components, criteria) of educational institutions. It is determined that project activity is an effective method of educational process that simulates professional activity and determines the formation and development of professional skills, creative abilities, specific skills of activity and research. It is determined that one of the ways of bringing and gaining skills and skills is to create favorable conditions for the development of every future specialist, enhancement of cognitive activity and intellectual potential, initiative, individual abilities, creative and creative activity to enhance practical training through the implementation on the basis of a competent approach. It is concluded that the value of project activity is manifested in increasing the positive motivation, systematization and integration of subject knowledge and skills, deepening the role of self-education, self-study, self-development; mastering the skills of applying theoretical knowledge to the practical solution of specific tasks; deepening the achievements of independence of constructing one's own knowledge and competencies, improving personal abilities; the acquisition of professional competences of individuals and increased adaptation to professional activity are caused; expanding research and professional experience.*

Key words: *future information and software processing operators; professional (vocational and technical) education; educational process; competence approach; creating a project.*

REFERENCES

Anishchenko, V. M., Artiushyna, M. V., Herliand, T. M., Kulalaieva, N. V., Shymanovskiy, M. M. (2018). Project activities of students of vocational and technical educational institutions: training course: education. manual. Zhytomyr, 180 p. [in Ukrainian].

Horbatiuk, R. (2009). Formation of project activities of future engineers-pedagogues of the computer profile. Collection of scientific works «Pedagogical Sciences», 1, № 52, pp. 433–439. [in Ukrainian].

Law of Ukraine «On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine on Vocational Education» (September 11, 2003, No. 1158-IV with amendments). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1158-15/#Text> (Accessed 05 Nov. 2023). [in Ukrainian].

Law of Ukraine «On Professional (Vocational and Technical) Education». Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text> (Accessed 09 Nov. 2023). [in Ukrainian].

Karabin, O. Y. (2018). Project activity of future specialists in the context of modernization of education. Collection of scientific works «Pedagogical Sciences». Kherson, 2, № 83, pp. 131–135. [in Ukrainian].

Kovshun, N. E. (2008). Analysis and planning of projects: a study guide. Kyiv, 344 p. [in Ukrainian].

The concept of implementation of the state policy in the field of professional (professional and technical) education «Modern professional (professional and technical) education» for the period until 2027 (Cabinet of Ministers of Ukraine order of June 12, 2019 No. 419-p Kyiv). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2019-%D1%80#Text> (Accessed 10 Nov. 2023). [in Ukrainian].

Kosovych, O. V. (2011). Project activity as one of the forms of innovative methodical learning technologies. Scientific Bulletin of the Uzhhorod National University. Series «Pedagogy, social work», 22, pp. 76–78. [in Ukrainian].

Lytvyniuk, H. I., Kohut, O. I., Kulmatytska, O. R. (2014). Project activity in the educational environment. Ternopol, 128 p. [in Ukrainian].

Miroshnyk, S. I. Theoretical foundations of educational project activities of students. Available at: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=2383 (Accessed 11 Nov. 2023). [in Ukrainian].

Nychkalo, N. H. (2014). Development of professional education in the conditions of globalization and integration processes. Kyiv, 125 p. [in Ukrainian].

Onopriienko, O. V. (2013). Project activity in primary school: methodical guide. Kyiv, 83 p. [in Ukrainian].

Pekelna, V. S., Savchenko, L. O. (2012). Application of project activities in the practice of the higher pedagogical school. Proiektna diialnist u tekhnolohichnii osviti. Kryvyi Rih, pp. 30–48. [in Ukrainian].

Radkevych, V. O., Borodiienko, O. V., Pukhovska, L. P., Samoilenko, O. A., Radkevych, O. P., Bazeliuk, N. V. (2020). Project activity in the system of professional (vocational and technical) education: a practical guide. Zhytomyr, 236 p. [in Ukrainian].

O'Malley, J., Chamot, A. (1999). Learning Strategies in Second Language Acquisition. Cambridge: Cambridge University Press, 207 p.

Article history:

Received: October 11, 2023

1st Revision: November 12, 2023

Accepted: December 30, 2023